

Ida Nummelin

15.10.2024

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto StV 18.10.2024 klo 11.00

**Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle kansaneläkelain,
Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista
annetun lain sekä eräiden muiden etuuslakien muuttamisesta,
HE 125/2024 vp**

Esityksen tavoitteena on yhtenäistää kansaneläkkeen, takuueläkkeen, sairauspäivärahan, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusrahaetuuksien, vammaistuen, eläkettä saavan hoitotuen ja työttömyysetuuden ikäraja vastaamaan oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuusikää. Samalla ikärajat vastaisivat jatkossa ikää, jolloin vanhempien elatusvelvollisuus päättyy.

STTK pitää kannatettavana esityksen tavoitetta etuusjärjestelmän selkeyttämisestä. STTK kuitenkin huomauttaa, että ehdotetuilla muutoksilla on esitetty olevan merkittäviä vaikutuksia mm. nuorten toimeentuloon, kuntoutuksen kannustavuuteen, työllistymiseen ja mahdollisuuksiin opiskella muualla kuin kotipaikkakunnalla. Esityksellä on myös todettu olevan kielteinen vaikutus nuoren itsenäistymiseen ja ammatillista koulutukseen hakeutumiseen. Lisäksi sen on arvioitu kasvattavan nuoren työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen riskiä. Näistä syistä STTK ei kannata esitystä.

Esitysluonnoksessa todetaan, että muutosten voidaan katsoa olevan omiaan kasvattamaan alaikäisen nuoren vanhempien vastuuta nuoren toimeentulosta. Tätä pidetään esitysluonnoksessa johdonmukaisena, sillä vanhemmilla on elatusvelvollisuus alaikäisestä lapsestaan. STTK muistuttaa, että pienituloisissa perheissä nuorten saamat etuudet voivat olla merkittävässä roolissa perheen elatuksessa. Esitetyt huomattavat leikkaukset nuorten etuuksiin ovat omiaan lisäämään toimeentulotuen tarvetta.

STTK pitää esitysluonnosta ongelmallisena, koska sen vaikutuksia voidaan pitää taloudellisesti merkittävinä ja syrjäytymisriskiä huomattavasti kasvattavina.

Ida Nummelin

15.10.2024

STTK katsoo, että näitä esitysluonnoksessa kuvattuja, nuorten elämään negatiivisesti vaikuttavia toimia, ei tulisi toteuttaa.

Lisätietoja

Ida Nummelin, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija
ida.nummelin@sttk.fi